

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

**«ОБ'ЄДНАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ –
ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ БОЄЗДАТНОСТІ
ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ»**

**Збірник матеріалів
Всеукраїнської
науково-практичної конференції
21 березня 2013 р**



Харків 2013

Об'єднання теорії та практики – запорука підвищення боєздатності оперативно-рятувальних підрозділів: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Х.: НУЦЗУ, 2013. – 389 с.

У збірнику розміщено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Об'єднання теорії та практики – запорука підвищення боєздатності оперативно-рятувальних підрозділів».

Збірник містить матеріали щодо наступних напрямів:
моніторинг надзвичайних ситуацій, пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи;

інженерна та аварійно-рятувальна техніка;
проблеми професійної підготовки;
дослідження процесів горіння;
пожежовивбухопрофілактичні заходи.

Редакційна колегія: доктор технічних наук, професор Ларін О.М.,
доктор технічних наук, професор Куценко Л.М.,
кандидат технічних наук, доцент Лісняк А.А.,
Виноградов С.А.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та стилістику матеріалів, наданих у збірнику.

Відповідальний за випуск Виноградов С.А.

© Національний університет цивільного захисту України, 2013

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Р.В. Пономаренко, к.т.н., О.М. Шеремет, НУЦЗУ

На сьогоднішній день управління при ліквідації надзвичайних ситуацій має певну систему [1].

Основою управління силами при ліквідації надзвичайних ситуацій (НС) є рішення керівника органу управління (підрозділу). Управління силами полягає у цілеспрямованій і наполегливій діяльності керівника органу управління, спрямованій на підтримання готовності підрозділів, підготовку їх до дій та організацію виконання підрозділами завдань при проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Управління має бути оперативним, сталим та безперервним.

При ліквідації НС управління силами розпочинається з моменту отримання керівником органу управління (підрозділу) інформації про її виникнення і здійснюється з урахуванням розвитку обстановки в районі НС та включає такі заходи:

- уточнення та оцінка обстановки;
- визначення першочергових завдань, які необхідно провести негайно (невідкладно) для прискорення підготовки сил і засобів до виконання завдань з ліквідації надзвичайної ситуації, та надання попередніх розпоряджень для підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;
- подальший аналіз ситуації (збір даних про характер та масштаби надзвичайних ситуацій, розрахунок сил і засобів), підготовка та прийняття рішення і доведення завдань до підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;
- здійснення постійного моніторингу (збір даних про обстановку), оперативне інформування органів державної влади про розвиток надзвичайної ситуації та вжиті заходи для ліквідації надзвичайної ситуації;
- організація всебічного забезпечення рятувальної операції;
- залучення сил і засобів цивільного захисту місцевих органів виконавчої влади, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади відповідно до Планів реагування та взаємодії;
- організація взаємодії, зв'язку та забезпечення взаємного обміну інформацією з приданими силами;
- визначення конкретних завдань додатково залученим силам, координація та контроль за проведенням аварійно-рятувальних та відновних робіт;

- підготовка доручень (при необхідності) щодо залучення сил і засобів з інших регіонів;
- організація повернення залучених сил і засобів до місць постійної дислокації після виконання завдань з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

Організаційно-технічну основу управління підрозділами складає система управління, яка включає: органи управління, пункти управління та системи зв'язку, оповіщення і автоматизації управління. Система управління повинна мати високу ступінь готовності, забезпечувати надійність функціонування її складових та можливість як централізованого, так і безпосереднього управління підрозділами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, затверджений наказом МНС України від 13.03.2012 року № 575.

УДК 614.8

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПУНКТІВ УПРАВЛІННЯ ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Р.В. Пономаренко, к.т.н., С.М. Шахов, НУЦЗУ

Пункт управління - це спеціально обладнане та оснащене технічними засобами місце, з якого керівником робіт з ліквідації надзвичайної ситуації (керівником органу управління або підрозділу) здійснюється управління силами і засобами на місці виникнення надзвичайної ситуації [1]. Пункти управління поділяються на стаціонарні та пересувні.

Стаціонарні пункти управління призначені для забезпечення функціонування органів управління у повсякденному режимі у пунктах їх постійного розташування.

Пересувні пункти управління - це спеціально обладнані транспортні засоби (тимчасові приміщення, намети), оснащені технічним обладнанням для забезпечення роботи органу управління в польових умовах у районі надзвичайної ситуації. Вони розгортаються на відстані, яка забезпечує безперебійне управління залученими силами.

Залежно від масштабу і особливостей надзвичайних ситуацій пересувний пункт управління розгортається і функціонує за своєю схемою та оперативним складом і повинен забезпечити стійкість, надійність і безперервність управління силами та засобами в цілодобовому режимі.

Переміщення пункту управління здійснюється за рішенням керівника робіт з ліквідації надзвичайної ситуації, а при раптовому ускладненні обстановки - за рішенням керівника органу управління (підрозділу) з наступною доповіддю керівнику робіт з ліквідації надзвичайної ситуації.

На пункті управління розміщуються і працюють керівник робіт з ліквідації надзвичайної ситуації (керівник органу управління, підрозділу), члени тимчасових комісій, штабів, оперативних груп, представники служб цивільного захисту, організовується робота оперативно-чергової зміни, технічних засобів управління та зв'язку з вищестоящими органами управління, підпорядкованими, приданими і взаємодіючими підрозділами.

ЛІТЕРАТУРА

Статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, затверджений наказом МНС України від 13.03.2012 року № 575.

УДК 629.362.5

АВАРИЙНАЯ УБОРКА СНЕГА

В. В. Прокофьев, А. А. Морозов, Дон НТУ

Согласно оперативной информации Донецкого регионального центра по гидрометеорологии, количество выпавших осадков по состоянию на 8:00 26 января ода достигло критериев опасного явления [1].

Как передает «Донецк. Комментарии», в городе уже выпало от 16 до 50 см снежного покрова, что превышает месячную норму.

Объявлено штормовое предупреждение.

Вместе с тем на объездных автодорогах Донецка движение уже парализовано.

В качестве базовых шасси снегоуборочной техники применяют колесные тракторы тягового класса 0,6–5, гусеничные тракторы типа ДТ-75, автогрейдеры, самосвалы, шасси средне- и крупнотоннажных грузовых автомобилей, полноприводные легковые автомобили и одноосные тягачи. Крепление рабочих органов снегоуборочной техники осуществляется спереди на раме или монтажной плите, сзади (в кузове, на раме или стреле гидроманипулятора) или сбоку — под рамой, на раме или стреле гидроманипулятора. [1]

Для патрульной снегоочистки магистралей применяют передний скошенный снегоуборочный отвал плужного типа конической формы (из-за сложной геометрии его еще называют аэродинамическим) с газовой горелкой Riello. Такой отвал удаляет свежевывающийся снег и отложения высотой до 30 см и отбрасывает его с трассы в сторону (до 10 м на скорости 60 км/ч).

<i>Н.М. Кравченко, М.В.Кравченко</i>	
Современная технология разработки и ввода в действие плана ликвидации аварий подземных объектов горных предприятий	60
<i>В.А. Кузьмицкий, В.В. Пармон</i>	
Исследования возникновения и развития кавитации в моделях пеногенераторов для систем подслоного тушения пожаров в резервуарах нефти и нефтепродуктов	62
<i>О.В. Кулаков, Ю.М. Райз</i>	
Про застосування аеростатів для повітряного спостереження за територією	63
<i>Н.Н. Кулешов, Ю.Н. Тесленко</i>	
Компьютерное обеспечение к принятию решений при выборе рациональных путей следования в зону ЧС	64
<i>М.В. Кустов, И.В. Несторчук</i>	
Исследование скорости распространения пламени по горючим материалам ландшафтных пожаров	66
<i>А.А. Лісняк, О.В. Бєлай</i>	
Проблеми організації гасіння пожеж у будівлях підвищеної поверховості	68
<i>А.А. Лісняк</i>	
Організація гасіння пожеж у сценічній частині театральньо-видовищних закладів	69
<i>В.І. Луц, О.В. Лазаренко, М.А. Наливайко</i>	
Пропозиції щодо підвищення ефективності проведення аварійно-рятувальних робіт ланками газодимозахисної служби	71
<i>М.В. Маляров, В.В. Христин</i>	
Використання зовнішнього GPS-модуля для оперативного моніторингу сил та засобів	73
<i>Д.С. Миканович, В.Е. Левкевич</i>	
Сценарии возникновения аварийных ситуаций на шламохранилищах Республики Беларусь	75
<i>С.Ю. Огурцов, В.В. Присяжнюк, С.Д. Кухарішин</i>	
Електронні прилади безпеки для пожежників-рятувальників	77
<i>Ю.Н. Перехрест</i>	
Метанонакопление в изолированных пожарных участках	80
<i>О.В. Петренко, Д.О. Казаков</i>	
Вибір параметрів пристрою для гравітаційного спуску уздовж троса під час пожежі	82
<i>Р.В. Пономаренко, О.М. Шеремет</i>	
Деякі питання щодо системи управління при ліквідації надзвичайних ситуацій	84

<i>Р.В. Пономаренко, С.М. Шахов</i>	
Деякі питання щодо організації пунктів управління при ліквідації надзвичайних ситуацій.....	85
<i>В.В. Прокофьев, А.А. Морозов</i>	
Аварийная уборка снега	86
<i>А.С. Рогозин, В.С. Хоменко</i>	
Математична модель ліквідації надзвичайних ситуацій	87
<i>І.М. Рябінін</i>	
Аварійні вибухи в результаті руйнування газових балонів.....	89
<i>А.А. Савченко</i>	
Определение объема газа, выделяющегося в выработанное пространство добычного участка	91
<i>В.О. Самарін, О.І. Камардаш</i>	
Особливості рятування постраждалих при потраплянні автомобілів під селеві потоки	93
<i>Ю.Н. Сенчихин, В.В. Сыровой</i>	
Факторы, влияющие на неопределенность при принятии РТП управленческих решений	95
<i>В.В. Сыровой, Б.П. Михалевич</i>	
Гасіння пожеж у промислових холодильниках	97
<i>В.В. Сыровой, І.Г. Коржов</i>	
Гасіння пожеж у видовищних закладах і клубних установах	100
<i>Г.В. Тарасова, М.А. Бубенин, С.О. Степанчук, Н.Мордасова</i>	
Пестициды как источник загрязнения окружающей среды	102
<i>А.С. Толстых, А.О. Васильев, И.В. Перкун</i>	
Анализ расчета глубины зоны заражения аммиаком в существующих методиках	104
<i>В.В. Тригуб, О.О. Ручкін</i>	
Аналіз технічних засобів ліквідації пошкоджень цистерн з небезпечними хімічними речовинами	107
<i>В.В. Тригуб, Д.О. Хаванов,</i>	
Гасіння пожеж в лазнях.....	109
<i>В.В. Тригуб, Є.Є. Циганков</i>	
Особливості гасіння пожеж у культурно- видовищних закладах.....	110
<i>А.Б. Феценко, Є.Є. Селеєнко, О.В. Загора</i>	
Науково-технічні шляхи підвищення стійкості системи зв'язку ДС НС України в особливий період.....	112
<i>А.Б. Феценко, Є.Є. Селеєнко, О.В. Загора</i>	
Принципи побудови автоматизованої інформаційної системи забезпечення діяльності керівника гасіння пожежі	114
<i>В.В. Христич, М.В. Маляров</i>	
ІР-телефонія та можливості її корпоративного використання	115